

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμὰς 7.50
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

Διαχειριστής: Σ. ΒΕΛΛΗΣ

ΕΤΟΣ Ε' — ΑΡΙΘΜΟΣ 175

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἰτησίαν :

“ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ ”, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1910

Ἡ « ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ » διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπι-
βλεψιν καὶ τὸν ἐλεγχὸν δωδεκαμελοῦς συμβου-
λίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ἔλης καὶ ὑπεύθυνοι

ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ

Ὁ νέος νόμος καὶ ἡ γνώμη τοῦ
κ. Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου

Ἀδιστακτικῶς καὶ μετὰ παρρησίας ὁμολογοῦμεν, ὅτι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐννοήσωμεν τοὺς κινδύνους, οὓς εὐρίσκει ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νέου νόμου, τοῦ τροποποιήσαντος τὰς περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ἐχούσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν τὸ κείμενον τοῦ νέου νόμου, δημοσιευθὲν ἤδη καὶ ἐν ταῖς στήλαις ἡμῶν. Ἐχούσιν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, ὅτι ὁ ψηφισθεὶς νόμος δὲν εἶνε ἐκεῖνος, ὃν ἡμεῖς ἠθελήσαμεν, διότι δὲν μετετρέπη εἰς νόμον ἀκριβῶς τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ εἶχε συνταχθῆ ὑφ' ἐνὸς τῶν τακτικῶν συντακτῶν τῆς « Δικαιοσύνης », αἰτιολογούμενον ὑπὸ μακρᾶς σχετικῆς ἐκθέσεως καὶ συνδυαζόμενον πρὸς νομοσχέδιον ἄλλο μὴ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τροποποιῶν σχετικὰς διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας.

Ἄλλὰ διότι ἐμειώθη ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς τῶν ἀδικημάτων, τῆς παραγραφῆς δηλαδὴ τῶν ποινικῶν ἀγωγῶν, οὕτως ἀνεξαρτήτου τῆς παραγραφῆς τῶν ποινικῶν ἀποράσεων, προδήλως διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἐξέλθωσι κατὰ δίκαιον τῶν φυλακῶν.

Καὶ εἶνε παντελῶς ἀκατανόητα καὶ ἀδικαιολόγητα τὰ γραφέντα ἐν τινι καθημερινῇ ἐφημερίδι, ὡς ἐφαίνετο κατ' ἔμπνευσιν, σχετικὰ δὴθεν πρὸς τὴν ἐπὶ κακουργημάτων διαδικασίαν κατ' ἀπόντων καὶ φυγοδικῶν· διότι ἐπὶ κακουργημάτων ἐμειώθη ἀπλῶς ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς ἀπὸ δεκαετίας εἰς ἑπταετίαν, χωρὶς νὰ θιγῶσιν — ἀτυχῶς δὲ ἡμᾶς — οἱ μέχρι τοῦδε κατὰ τὸ κείμενον τοῦ νόμου καὶ μάλιστα κατὰ τὴν νομολογίαν λόγοι τῆς διακρίσεως τῆς παραγραφῆς καὶ αἱ συνέπειαι τῶν λόγων τούτων ὥστε νὰ μὴ συμπληροῦνται ἡ παραγραφή μέχρι τοῦ ἀπείρου τοῦ χρόνου. Ἐκτός ἐάν οἱ ἀρμόδιοι εἰσαγγελεῖς ἔχωσιν ἀμελήσει ἐπὶ ὀλόκληρον ἑπταετίαν νὰ δικηφύσιν τὴν παραγραφήν, ὅτε βεβαίως κακουργημάτων τινα θὰ κηρυχθῶσι παραγεγραμμένα. Καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου ἑμοῦ τούτου δὲν θὰ ἐπέλθῃ κοινωνικὸς τις κίνδυνος, τῶσιν μάλιστα σημαντικὸς, ὅσον παρεστάθη, τὸ μὲν ἔνεκα τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ—πρόκειται ἴσως περὶ μονάδων τινῶν κατ' ὄλον τὸ Κράτος—τὸ δὲ καὶ σπουδαιότερον διότι δὲν πιστεύομεν εἰς ἀντεκδικήσεις μετὰ ὀλόκληρον ἑπταετίαν, εἰς ἣν δέον νὰ προστεθῇ καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀνακρίσεως καὶ ὁ πρὸ λόγου τινὸς διακοπῆς τῆς παραγραφῆς χρόνος, μετ' ἣν, ἑπταετίαν ἔστω, ἐπερχόνται σχεδὸν πάντοτε συνδιαλλαγῆαι. Ὁ αὐτοδικῶν μετὰ ἑπταετίαν καὶ πλέον, διότι δὲν ἐπὶ ἡλικίᾳ τοῦ ἀδικήσαντος αὐτὸν, βεβαίως δὲν εἶχεν ἀνάγκη ν' ἀδικηθῆ, ἵνα ἐπιδείξῃ τὴν ἐγκληματικὴν του ροπήν.

Ἐὰν δὲ ἐμείναν πλημμελήματα ἀδικαστα ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ἐξαετίαν, εἴτε ἐξ ἀσυγγνώστου ἀμελείας, εἴτε ἐξ ἀσυγγνώστου ἀνακρίσεως, εἴτε ἐκ προθέσεως ἄλλης, εἴτε καὶ ἔνεκα τοῦ ὄν-

τως ἀπείρου ἀριθμοῦ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, κηρύσσονται δὲ ταῦτα μετὰ πάροδον ἐξαετίας ὑπὸ τοῦ νέου νόμου παραγεγραμμένα καὶ ἐὰν ἐν τῷ μεταξύ διεκόπη ἡ παραγραφή, πικρὸν ἐπιθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν, ὅτι καὶ τοῦτο θεωρεῖται ἔργον τοῦ νέου νόμου κατὰ τῆς Κοινωνίας, κατὰ τῆς Δικαιοσύνης, κατὰ τοῦ δυστυχικοῦ Δημοσίου Ταμείου. Διότι καθ' ἡμᾶς τὰ δικαζόμενα πλημμελήματα μετὰ μίαν ἐξαετίαν ἡ Κοινωνία τὰ θεωρεῖ ὡς μηδέποτε γενόμενα, οὐ μόνον δὲ δὲν συναισθάνεται ἱκανοποίησιν ἐκ τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπολαμβάνει αὐτὰς ὡς ἐκδηλώσεις ἄνευ λόγου κακίας. Καὶ ἡ Δικαιοσύνη δυσκόλως τὰ ἀποδεικνύει καὶ ἀφ' ἑτέρου ὀδυνηρῶς συναισθάνεται ὅτι διερευνῶσα μετὰ πάροδον τοσούτου χρόνου συντελεῖ τὸ μὲν εἰς ἐπέκτασιν καὶ ἐπίτασιν τῆς ψευδορκίας τὸ δὲ εἰς ἀναγέννησιν παθῶν, πᾶν ἄλλο ἢ τὴν δημοσίαν τάξιν ἐξυπηρετούντων. Ἐνεκα δὲ τῆς ἐπιωρεύσεως ἀπείρου ἀριθμοῦ ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, δυσχεραίνει τελείως ἡ ὑπηρεσία τῶν Εἰσαγγελίων, καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐνημερότης τῆς Ποιν. Δικαιοσύνης, δικάζουσι δὲ τὰ Πλημμελειοδικεῖα μετὰ ταχύτητος τοιαύτης, ὥστε καὶ θέαμα παρουσιάζουσιν ἀπελπίζον τοὺς ἀκροατὰς καὶ πράγματι ἀπὸ τῆς τύχης πολυάκις ἐξαρτᾶται ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία τῶν δικαζομένων πολιτῶν. Πληροφορούμεθα θετικῶς, ὅτι ὁ ἐκτελῶν χρέη Εἰσαγγελέως ἐν Ναυπλίῳ ἐφέτης, παραστάς κατὰ τινα συνεδρίασιν τοῦ Πλημμελειοδικείου, ἐξεδήλωσεν αὐστηρῶς φοιῶν διὰ τὴν ἠλεκτρικὴν ταχύτητα μετ' ἣς διεξήγετο ἡ διαδικασία· διότι ἑκατοντάς περίπου ὑποθέσεων ἀναγράφεται ἐν τῷ πινακίῳ δι' ἑκάστην δικάσιμον. Καὶ ἔνεκα τούτων αἱ ἀποφάσεις τῶν Πλημμελειοδικείων, αἵτινες ἐν συνόλῳ εἰσι κατὰ 65 % ἀθωωτικαί, ἐπὶ τοιούτων ὑποθέσεων εἶνε ἴσως κατὰ 95 % ἀθωωτικαί, εἰς βᾶρος ἑκατοντάδων χιλιάδων δραχμῶν τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

✱

Ἄλλὰ κυρίως ἐπιθυμοῦμεν νὰ συζητήσωμεν ἐπὶ τῆς γνώμης τοῦ κ. Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου νόμου ὡς πρὸς τὴν συμπλήρωσιν τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιολογῶν πράξεων, αἵτινες ἐτελέσθησαν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Δέχεται ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς ὡς ἐπιστημονικῶς ὀρθὴν τὴν γνώμην, ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ νεώτερος νόμος ὡς ἐπιεικέστερος. Ἄλλὰ, λέγει, ἀποκρούει τὴν γνώμην ταύτην τὸ ἄρθρον 706 τοῦ ἡμετέρου Ποιν. Νόμου, μὴ ποιούμενον διάκρισιν νόμου αὐστηροτέρου καὶ ἐπιεικεστέρου, καθιερούν δὲ κανόνα μὴ ἀνδρομῆς τῶν ποινικῶν νόμων. Τὰ ἄρθρα 705 καὶ 706 τοῦ Ποιν. Νόμου ἔχουσιν ὡς ἐξῆς :

« 705. Ὁ παρῶν νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνεργεσίαν τὴν 19 Ἀπριλίου (1 Μαΐου) 1834. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὅλοι οἱ προλαβόντες ἀντίθετοι νόμοι, τὰ διάτάγματα καὶ τὰ ἔθιμα καταργοῦνται ».

« 706. Ἐξαίρουσιν τῶν ὄρων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 705 αἱ ἀξιώ-
ποινοὶ πράξεις, αἵτινες ἐτελέσθησαν ὑπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντας ποινικοὺς νόμους. Αἱ πράξεις αὗται, καὶ μετὰ τὴν εἰρημένην προθεσίαν, ἐξακολουθοῦν νὰ δικάζωνται κατὰ τοὺς παλαιούς νόμους ».

Τὸ ἄρθρον 706, λέγει ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς, χρησιμεύει ὡς ἐρμηνευτικὴ ὁδηγία. Δὲν πειθόμεθα· διότι εἰς τὰ 1834 ὁ τότε νομοθέτης καθιέρωσε μίαν ἐξαίρεσιν, ἣν καὶ ρητῶς ἐξαίρεσιν καλεῖ, δὲν πειθόμεθα, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις διὰ τὸν νομοθέτην τοῦ 1834 ἀποτελεῖ κανόνα διὰ τὸν ἐρμηνευτὴν τοῦ 1910. Ἡ ἐξαίρεσις ἀπέβλεπε μόνως τὰς πρὸ τῆς 19 Ἀπριλίου 1834 πράξεις, ὧν ἐκδικασθεῖσιν οὔτε λόγον οὔτε σκοπὸν οὔτε οἶαν δὴ ὄρθον νὰ ὑποθεθῇ ὅτι ἡ κατ' ἐξαίρεσιν ἐκδηλωθεῖσα θέλησις τοῦ νομοθέτου τοῦ 1834 τεκμηριῶται ἀσφαλῶς καὶ τὴν θέλησιν τοῦ νομοθέτου τοῦ 1910 τὴν μὴ ἐκδηλωθεῖσαν.

ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ

Περὶ τοῦ καθημερινοῦ Τύπου ὁ λόγος καὶ τῆς σχέσεως καὶ ἐπαφῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν δικαστικὴν ἀνάκρισιν, δι' ἣν καὶ μετὰ τὸν νέον νόμον, τὸν τροποποιήσαντα τὸ ἄρθρον 165 Ποιν. Δικονομίας, ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων καὶ διεξαγωγὴν λοιπῶν ἀνακριτικῶν πράξεων ἐκπαλαί ἐπιβεβλημένη μυστικότης, καὶ μόνον, ὡς γνωστὸν, ἀνεσχίθη αὐτὴ ἔναντι τοῦ κατηγορουμένου, δικαιοκρίτου, ἂν καὶ ἀφ' οὗ προσέληθ' ἡ προσαχθῆ πρὸς ἐξέτασιν ἡ ἀπολογία ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ, νὰ λάβῃ γνῶσιν ἀπάντων τῶν περὶ τὴν ἀνάκρισιν ἐγγράφων. Ὁ ἀνακριτὴς ὅμως καὶ ὁ γραμματεὺς του ὀφείλου νὰ διαφυλάττωσι τὴν ὑπηρεσιακὴν ἐχεμύθειαν περὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ἀδικήματος καὶ μετὰ τὴν προσέλευσιν τοῦ κατηγορουμένου καὶ πολὺ μᾶλλον ὀπόταν ἀγνοῖται ὁ δραστής.

Ἐπὶ τῶν σοβαρῶν ἐν τούτοις καὶ γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος ἐγκλημάτων καὶ τοῦ τύπου καὶ τῆς ἀνακρίσεως αἱ προσπάθειαι στρέφονται πρὸς ἀποκάλυψιν καὶ φνέρωσιν τῆς ἀληθείας· καὶ τοῦ μὲν καὶ τῆς δὲ ὁ σκοπὸς εἰς τοῦτο κατατείνει. Ἄλλ' ὁ ἀνακριτὴς καὶ οἱ βοηθοὶ του περιτυλίσσονται εἰς τὸν πέπλον τοῦ μυστικοῦ καὶ οὐδὲν λέγουσιν, ἐν ᾧ ἀντιθέτως εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ κοινοῦ ἔγκειται ὁ προορισμὸς τοῦ δημοσιογράφου καὶ ἡ διασάλπισις τῶν σπουδαίων ἐιδήσεων ἀντικείμενον τοῦ ἔργου του. Δὴλον δὲ ὅτι πλειστάκις συμβαίνει νὰ τίθηται ἐν πυρετώδει κινήσει τὸ προσωπικὸν μῆς ἐφημερίδος, πρὸ οὐδενὸς ἀποδυσπετοῦν, πρὸς ἀγρευσιν μῆς ἐνδιαφερούσης σχετικῆς εἰδήσεως, ἐξηκριβομένης ἤδη ὑπὸ τῆς ἀνακρίσεως, ἡ μεταδόσις τῆς ὁποίας ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ ἀνακριτοῦ τὸ παράπαν δὲν θὰ ἐβλάπτεν, ἀλλὰ καὶ ἐξυπηρετεῖ ἔστιν ὅτι τὴν ἀνάκρισιν, ἐν ᾧ ἐξ ἑτέρου ἡ ἐσπευσμένη δημοσίευσις εἰδήσεως τινος, ἦν φύλλον τι ἄλλοθεν ἠρύσθη καὶ ἀνέγραψεν, οὐχὶ σπανίως ζημιῶσι καὶ οὐσιωδῶς παραβλάπτει τὸ ἔργον αὐτῆς.

Ἄλλὰ δὲν θὰ ἦτο ἐφικτὸν καὶ ἐφετὸν ἅμα νὰ ἐξυπηρεθῆ, ἀνὰ μέσον τῆς κοινωνίας τῶν συμφερόντων καὶ τῆς κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας ἐναντιότητος, ὁδὸς ἀγνοῦσα εἰς τὴν ἐξυπηρετήσιν ἑκατέρου μέρους ;

Ἄντι ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἔχοντος μείζονα τῆς νομι-

ζομένης σπουδαιότητα, παραθέτομεν τὴν γνώμην τοῦ GROSS, περιλαμβανομένην ἐν τῇ περισπουδαστῇ αὐτοῦ περὶ δικαστικῆς ἀνακρίσεως πραγματείας, ἐρασιζόμενοι τὰ σχετικὰ πρᾶγματεῖα ἐκ τοῦ VI κεφαλαίου, πραγματευομένου περὶ τοῦ πῶς δύναται νὰ ἐπωφεληθῆ ἐκ τοῦ τύπου ὁ ἀνακριτὴς.

Εἶνε φυσικόν, λέγει, ὅπως ὁ ἀνακριτὴς μὴ δύνηται νὰ ὑπεκφυγῇ τὴν ἐπήρειαν τῆς μεγάλης ταύτης δυνάμεως, ἥτις ἀποκαλεῖται τύπος· πρόκειται ἀπλῶς νὰ γνωσθῆ ὁποῖαν θέσιν ὁ ἀνακριτὴς ὀφείλει νὰ λάβῃ ἔναντι τῆς ἐπιρροῆς ταύτης καὶ πῶς δύναται νὰ ἐξυπηρετηθῆ ἐντεῦθεν. Καθ' ἡμέραν ἀναγινώσκουμεν εἰς τὰς ἐφημερίδας περιγραφάς, ὡς οἷόν τε λεπτομερεῖς, περὶ ἐγκλημάτων ἀρτίως διαπραχθέντων πρὸ πάντων, ὅτε τὰ ἐγκλήματα ταῦτα εἰσι πολὺ τερατώδη καὶ φοιτᾶ, ἀλλ' ὅπου σὺν παραμορφούται συνήθως ἡ ἀλήθεια εὐχερὲς νὰ ἐννοηθῆ, ὀπόταν ἀποβλέψῃ τις εἰς τὸν τρόπον, καθ' ὃν θηρεῖονται ὑπὸ τῶν πευθῆνων καὶ παρασκευάζονται αἱ εἰδήσεις.—Αἱ ἀνακριθεῖς ὅμως αὗται διηγῶσιν περὶ μῆς ὑποθέσεως ἐπιφέρουσι βλάβας ὡς ἐκ τῆς ἐπιρροῆς, τῆς ἀσκομένης ἐξ αὐτῶν ἐφ' ὅλων τῶν προσώπων, ἅτινα μετέχουσιν αὐτῆς ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἡ μακρόθεν ἐπὶ ἐκεῖνου, ὅστις εἶδεν ἢ ἤκουσε κατὰ τι περὶ τοῦ ἐν λόγῳ συμβεβηκότος, ἂν ἐνδιαφερόνται περὶ τούτου ἰδιαιτέρως, καθ' ὅσον πᾶς ἄνθρωπος ἔχει κάποιαν ἐμπιστοσύνην εἰς ὅ,τι εἶνε ἐντυπον καὶ, παρ' ὅλας τὰς πολλὰς ἀπογοητεύσεις, ἐπηρεάζε-
ται ὑπὸ τῶν περιγραφῶν τῶν ἐφημερίδων καὶ, ἂν ἀναγνώσῃ κατ' ἐπαναλήψιν τὴν παρουσιάζομένην ὑπόθεσιν ἄλλως ἢ ὅπως τὴν εἶδε, καταλήγει νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ ἑαυτοῦ καὶ, παρὰ τὴν καλλιτέραν θέλησιν νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν, ἀφηγεῖται τὴν ὑπόθεσιν διαφόρως, ὅπερ δὲν θὰ ἐγένετο, ἂν δὲν εἶχεν ὑποστῆ οὐδεμίαν ἐξωτερικὴν ἐπήρειαν. Ἐπὶ πλέον διὰ τῶν ἀφηγήσεων τῶν ἐφημερίδων σχηματίζεται παρὰ τῷ κοινῷ μίαν γνώμην περὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ δράστου τοῦ ἐγκλήματος πολὺ πρὶν ἢ οἱ ἀρμόδιοι ἐκδώσασιν τὴν ἀπόφασίν των, πολλάκις διάφορον πρὸς τὴν ἐξαγγελθεῖσαν ἤδη ὑπὸ τοῦ κακῶς πληροφορημένου κοινοῦ, ὅπερ ἄλλως δὲν ἀλλάσσει γνώμην παρ' ὅλον τὸ κομιζόμενον φῶς. Ἡ ἀπόφασις ἐπικρίνεται καὶ δὲν εἶνε ἀναγκαῖον νὰ ὑποδειχθῆ τὸ κακὸν ἀποτέλεσμα παντός ὅ,τι διασαλεύει τὴν ὀφειλομένην πρὸς τὰ ὄργανα τῆς Δικαιοσύνης ἐμπιστοσύνην.

Ἐν τῇ ἀναζητήσει τῶν μέσων τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ τούτου ὑποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ διαληφθέντος σοφοῦ συγγραφέως νὰ ἐπιτρέπηται εἰς τὴν ἀνακριτὴν νὰ ἀνακοινῶν αὐτὸς οὗτος εἰς τὰς ἐφημερίδας τὰ οὐσιώδη πράγματα, τὰ ἀφορῶντα τὰς ποινικὰς ὑποθέσεις, ἐκ τῆς γνωστοποίησεως τῶν ὁποίων δὲν ἐπερχεται βλάβη τις εἰς τὴν ἀνάκρισιν, ἔχων ἐν τούτῳ πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἐν γένει πορείαν τῆς ὑποθέσεως καὶ σκεπτόμενος πάντοτε ἐπὶ τῶν συνεπειῶν, ἃ, θὰ ἔχῃ διὰ τὸν δραστὴν τοῦ ἐγκλήματος, ἂν συμβῆ ν' ἀναγνώσῃ τὰς τοιαύτας εἰδήσεις, ἢ διὰ τοὺς συνενόχους του, μάρτυρας κλπ., ἐν ᾧ ἐξ ἑτέρου αἱ ἐφημερίδες θὰ εἶνε καθυποβεβλημένοι εἰς τὴν μεγαλητέραν σιγὴν

ἐφ' ὧν τῶν ἄλλων λεπτομερειῶν τῆς ὑποθέσεως, ὑποχρεούμενοι νὰ μὴ δημοσιεύωσιν ἢ τὰς ἀνακοινώσεις τοῦ ἀνακριτοῦ καὶ νὰ καταχωρίζωσιν ἀφ' ἐτέρου πᾶν ὅ,τι ὁ τελευταῖος οὗτος θὰ ἤθελε νὰ ἔδῃ δημοσιευόμενον.— Πολλὰ ἐπιτυχία εἰς τὰς σπουδαίας ποινικὰς ὑποθέσεις ἐπάγεται ὁ βελθόντος συγγραφεύς, ἀποδοτέα μόνον εἰς τὴν ὠφέλειαν, ἣν γινώσκει τις νὰ προσπορίζῃται ἕκ τινος ἐφημερίδος, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου εἶνε ὡσαύτως βέβαιον ὅτι ἐκτίθεται τις εἰς τὰ χονδροειδέστερα σφάλματα, ὅπταν ποιῆται ἀδέξιον χρῆσιν τοῦ τύπου ἐν παραδείγματι, κατὰ τὸν χρόνον μιᾶς δολοφονίας, ὡς ἐλατήριον ἐχούσης τὴν κλοπὴν, κατέστη ἐφικτὸν διὰ σειρᾶς τυχηρῶν περιστατικῶν νὰ περιγράψῃ πολὺ ἐπακριβῶς εὐθὺς μετὰ τὸ ἐγκλημα μέρος τῶν κλαπέντων ἀντικειμένων ἵνα ὁ ἀνακριτὴς εἰδοποιήσῃ ταχέως τοὺς ἐμπόρους καὶ λάβῃ παρ' αὐτῶν πληροφορίας, ἀπεφάσισε νὰ δημοσιεύσῃ πάραυτα περιγραφὴν τῶν κλαπέντων πραγμάτων, ἐπέτυχε δὲ νὰ γείνη τοῦτο εἰς τὰ ἑσπερινὰ φύλλα, καίτοι ἡ δολοφονία δὲν εἶχε γνωστῆ ἢ τὴν πρῶτην τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἀλλ' ἡ δημοσίευσίς αὕτη ἔσχε τὸ ἀντίθετον τοῦ προσδοκωμένου ἀποτελέσματος, καθ' ὅσον ὁ αὐτομαθὴς τοῦ ἐγκλήματος, ὅστις οὐδὲν τῶν κλοπιμαίων εἶχεν ἔτι πωλήσει, κατὰ τὴν ἐσπέραν, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἐφημερίδων, ἐπώλησεν, ὡς διεπιστώθη βραδύτερον, ἐκεῖνα μόνον ἐκ τῶν κλαπέντων, ἅτινα δὲν περιεγράφοντο εἰς τὰ ἑσπερινὰ φύλλα.

Ἐπὶ τούτοις φρονούμεν ὅτι οὐχὶ ἀπόσκοπον, οὐδ' ἀσυντελεῆς ἤθελεν εἶσθαι, ἂν τὰ συμπεράσματα καὶ αἱ ὑποδείξεις τοῦ διακληθέντος ἐμβριθοῦς ποινικολόγου ἐλαχθάνοντο ὑπ' ὄψιν καὶ παρ' ἡμῖν, παρ' οἷς οὐ σμικρὰ ἡ ἐπέκτασις καὶ ἐπενέργεια τοῦ τύπου, καὶ ἐπετυγχάνετο ῥύθμισις τῶν σχέσεων τοιαύτη, ὥστε ἡ ἀνάκρισις ὠφελείας καὶ οὐχὶ βλάβας νὰ προσπορίζῃται ἐκ τῆς ἐκτῆς αἰσθήσεως τῶν νεωτέρων λαῶν, ὡς ἀπεκλήθη ὁ τύπος ὑπὸ τοῦ Sieyès.

ΣΠΗΛΙΟΣ Χ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΑΔΗΣ
Πρωτοδίκης

ΑΡΘΡΑ ΤΗΣ "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ"

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Μαΐου

Ἐπὶ τέλος προτείνομεν νὰ μελετηθῇ ἐν **σύστημα φυλακῶν.**

Ἐφ' ὅσον θὰ ἔχωμεν τοιαύτας φυλακάς, τεσσαράκοντα περίπου μεγάλα ἐργαστήρια καλλιεργίας τῶν βακτηριδίων ὧν τῶν μεταδοτικῶν νόσων, ἐπὶ τοσοῦτο θὰ εἶνε ἀδύνατον ἢ ἀστέιον νὰ γίνεταί λόγος περὶ ὑγιεινῆς ἐν Ἑλλάδι. Ἐφ' ὅσον θὰ ἔχωμεν τὰ τεσσαράκοντα ταῦτα εὐρέα ὀργανιστήρια, ἐπὶ τοσοῦτο θὰ εἶνε ἀπαισία πᾶσα παρ' ἡμῖν συζήτησις περὶ τῆς μελλούσης ἡμῶν ἠθικότητος. Ἐφ' ὅσον θὰ ἔχωμεν τὰ τεσσαράκοντα περὶ τὴν ἀπόγνωσην. Καὶ ὅμως δὲν χρειάζεται πολλὸς νοῦς, διὰ τὸν ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὴν ἑκτασίαν καὶ τὰ μέσα καὶ τὰς συνθήκας τῆς χώρας ἡμῶν, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα τοῦ τί δέον γενέσθαι παρ' ἡμῖν. Εἶνε γνωστὰ αἱ ἐπὶ τούτου γνώμαι ἡμῶν, πολλάκις ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων ἐκτεθεῖσαι. Οἱ καταδικαζόμενοι εἰς ποινὴν πλέον τοῦ ἔτους φυλακίσεως νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς δύο νήσους, διαιρούμενοι ἐκεῖ κατὰ χωριστὰς φυλακάς, περιεχοῦσας διακοσίους μέχρι τριακοσίων καταδικίους ἐκάστην. Ἐκάστη φυλακὴ θὰ ἔχῃ ἰδίαν διοίκησιν, ἐν ἑκατέρᾳ δὲ νήσῳ θ' ἀποσπᾶται ὡς Διευθυντὴς ἐπὶ ἕν ἔτος εἰς Ἐισαγγελεύς, ὅστις θὰ ἔχῃ σπουδαίως νὰ ὠφελῇ διὰ τὴν λειτουργίαν, ἣν ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ, συστηματικοῦν δὲ τὰς παρατηρήσεις του εἰς ἐκθέσεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀφ' ἐνὸς μὲν θ' ἀποδεικνύῃ τὴν ἰκανότητά του, ἀφ'

καὶ στιγματίας ἀγανακτήσεως. Καὶ ὅμως! καταδικῆ ἐν Ἑλλάδι εἰς φυλακίαν τριῶν ἡμερῶν εἶνε πιθανὴ καταδικῆ εἰς θάνατον διὰ παντὸς εἶδους φονικοῦ ὄργανου ἢ διὰ βακτηριδίου πάσης μεταδοτικῆς νόσου, ἀποτελεῖ δὲ πάντοτε κίνδυνον ἀκατονομάστου ἀτιμώσεως! Ὑπὸ τοιαύτας φυλακάς, δὲν δικαιούται τις, νὰ ἐρωτήσῃ, τίνα λόγον ἔχει παρ' ἡμῖν ἡ σπουδαιότης τῶν λειτουργιῶν τῆς Πολιτείας, ἢ Ποινικῆ Δικαιοσύνης; Καὶ διὰ τοιαύτας φυλακάς δαπανᾷ τὸ Κράτος περὶ τὰ δύο ἑκατομμύρια δραχμῶν κατ' ἔτος.

Τί δέον γενέσθαι; Σύστημα φυλακῶν εἶνε πάμπολλα. Καὶ θὰ ἦτο περιττολογία νὰ ἐκτραπῶμεν εἰς θεωρίας, ὑποστηρίζουσας τὰ μὲν καὶ κατακρινούσας τὰ δέ. Ἴδου τί λέγομεν μόνον: Σύστημα ἄκρως φιλανθρωπικὸν δὲν εἶνε μόνον δαπανηρὸν διὰ τὸ Κράτος, ἀλλ' εἶνε καὶ παράλογον, διότι ἀφ' οὗτοῦ ὑπάρχουν κοινωνία ἀνθρώπων ἢ κοινὴ συνείδησις θέλει τὸν ἐγκληματιὰν κολαζόμενον. Εἰς τὴν θύραν ἐκάστης φυλακῆς, λέγει ὁ Ferrì, πρέπει νὰ τεθῇ ἐπιγραφή μὲ τὸ Γραφικὸν ρητὸν «ὁ μὴ ἐργαζόμενος καὶ μὴ ἐσθιέτω». «Διότι, ἐπιλέγει, ἀγνωθὸν διὰ τοίους ἠθικοὺς καὶ νομίμους λόγους πρέπει νὰ ἐξαιρηθῇ ὁ ἐγκληματίας τῆς καθημερινῆς ἀνάγκης νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς ὑπάρξεώς του, ὅπερ πάντες οἱ ἔντιμοι ἄνθρωποι πράττουσι καθημερινῶς. Εἶνε εἰρωνεῖα διεγείρουσα τὴν ἀγανάκτησιν. Τὸ Κράτος, ἐφ' ὅσον μὲν τὸ ἄτομον μένει ἔντιμον καὶ μὲ ὄλας τὰς ἀτύχεις περιστάσεις του, ἀδιαφορεῖ περὶ τοῦ ἂν ἔχῃ ἐργασίαν δυναμένην ν' ἀσφαλίσῃ τὸν βίον του ἀρκεῖ ὅμως νὰ διαπράξῃ ἄτομόν τι ἐν ἐγκληματι, ἵνα θεωρήσῃ τὸ Κράτος ἀμέσως καθήκον του, ὅπως φροντίσῃ νὰ τῷ ἀσφαλίσῃ οἴκημα, τροφήν καὶ ἀνάπαυσιν, βίον σχετικῶς ἀνώτερον ἐκεῖνου ὃν διῆγεν». Ἡ καταδικῆ ἐννοεῖ κατὰ πρῶτον λόγον τιμώρησιν καὶ κατὰ πολὺ δευτερεύοντα βελτίωσιν τοῦ ἐγκληματιῶν, ἣν κυρίως διὰ τῆς τιμωρίας ἐννοεῖ. Ἀλλ' ἐφ' ὅσον βέβαια δὲν καταδικάζονται οἱ ἐγκληματιῶν εἰς θάνατον, ἀλλὰ μετὰ τινὰ χρόνον, μακρότερον ἢ βραχύτερον, θὰ ἐπανέλθωσιν ἐν μέσῳ τῆς Κοινωνίας, δέον ἢ τιμωρία νὰ μὴ διαφθεῖρῃ τὴν ψυχὴν των καὶ νὰ μὴ σαπίσῃ τὸ σῶμά των, διότι θὰ ἔχωσι κατ' ἀνάγκην μεθ' ἡμῶν σχέσεις καὶ συναλλαγὰς, πρέπει νὰ ἐργάζωνται, θὰ ἔλθωσιν ἢ εἶνε εἰς κοινωνίας γάμων, θὰ γεννηθῶσιν τέκνα.

Κατὰ πᾶσαν θεωρίαν καὶ πᾶσαν γνώμην τὸ κρατοῦν παρ' ἡμῖν σύστημα φυλακῶν προκαλεῖ τὴν φρικὴν καὶ τὴν ἀπόγνωσην. Καὶ ὅμως δὲν χρειάζεται πολλὸς νοῦς, διὰ τὸν ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὴν ἑκτασίαν καὶ τὰ μέσα καὶ τὰς συνθήκας τῆς χώρας ἡμῶν, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα τοῦ τί δέον γενέσθαι παρ' ἡμῖν. Εἶνε γνωστὰ αἱ ἐπὶ τούτου γνώμαι ἡμῶν, πολλάκις ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων ἐκτεθεῖσαι. Οἱ καταδικαζόμενοι εἰς ποινὴν πλέον τοῦ ἔτους φυλακίσεως νὰ συγκεντρωθῶσιν εἰς δύο νήσους, διαιρούμενοι ἐκεῖ κατὰ χωριστὰς φυλακάς, περιεχοῦσας διακοσίους μέχρι τριακοσίων καταδικίους ἐκάστην. Ἐκάστη φυλακὴ θὰ ἔχῃ ἰδίαν διοίκησιν, ἐν ἑκατέρᾳ δὲ νήσῳ θ' ἀποσπᾶται ὡς Διευθυντὴς ἐπὶ ἕν ἔτος εἰς Ἐισαγγελεύς, ὅστις θὰ ἔχῃ σπουδαίως νὰ ὠφελῇ διὰ τὴν λειτουργίαν, ἣν ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ, συστηματικοῦν δὲ τὰς παρατηρήσεις του εἰς ἐκθέσεις πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἀφ' ἐνὸς μὲν θ' ἀποδεικνύῃ τὴν ἰκανότητά του, ἀφ'

ἐτέρου θὰ ἐξυπηρετῇ σπουδαιότατα τὸ Κράτος, διαφωτιζόμενον περὶ τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς βελτίωσιν τῶν φυλακῶν καὶ ἐπομένως τῆς δημοσίας ἠθικῆς καὶ τάξεως. Οἱ καταδικίους θὰ ἐργάζωνται ὑπὲρ τοῦ συντηροῦντος αὐτοὺς Κράτους, λαμβάνοντες καὶ αὐτοὶ ἐν ποσοστὸν ἐκ τῶν προκυπτόντων κερδῶν τῆς ἐργασίας των. Πᾶσα ἐπίσκεψις συγγενῶν καὶ φίλων θ' ἀπαγορευθῇ. Οὕτω θὰ τιμωρῶνται πράγματι καὶ μόνον οὕτω εἶνε δυνατὴ βελτίωσις αὐτῶν συγχρόνως. Περιττὸν εἶνε νὰ γείνη λόγος περὶ τῶν λεπτομερειῶν, ἃς θὰ καθορίζωσιν οἱ κανονισμοί, ὥστε οἱ καταδικίους οὗτοι νὰ μὴ συνδιαφθεῖρονται καὶ διαιωμένοι προσηκόντως νὰ μὴ σήπωνται.

Οἱ καταδικαζόμενοι εἰς ποινὴν ἐλάσσονα τοῦ ἔτους θὰ ἐκτίωσιν αὐτὴν εἰς τὰ κρατητήρια τῶν ἀστυνομικῶν τῶν δήμων των, συντηρούμενοι ἐξ ἰδίων, ἀξαναμένους τῆς ποινῆς ἀναλόγως κατὰ τὴν τυχοῦσαν ἀπόδρασίαν των, οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται φρουρὰ πολυάριθμος. Εἰς τὰς ἑδρας δὲ τῶν Πρωτοδικείων θὰ διατηρῶνται μόνον μικραὶ ἀσφαλεῖς καὶ κατὰ πάντα εὐπρεπεῖς φυλακαὶ ὑποδίκων.

Τοιοῦτοτρόπως, μὲ μίαν κατὰ τινὰς ὑπολογισμοὺς δαπάνην πέντε περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν, θὰ λυθῇ προσηκόντως ἐν τῶν μεγίστων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ζητημάτων. Καὶ ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους, ἂν δὲν ἔχῃ καὶ θετικὴν ὠφέλειαν, πάντως θὰ ἔχῃ οἰκονομίαν πλέον τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου δραχμῶν.

Καὶ οὕτω παραιοῦται ἡ σειρά τῶν κεφαλαιωδῶν προτάσεων ἡμῶν, πρὸς βελτίωσιν καὶ ἀνύψωσιν τῆς παρ' ἡμῖν Δικαιοσύνης, ἵνα δυναθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ὕψιστον αὐτῆς προορισμόν.

Ο ΠΕΡΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

Ἡ περίληψις τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως ὡς ἐκτελεστὸς τίτλος. — Ἡ γνώμη τοῦ κ. Ἰωάν. Εὐκλείδου.

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἐδημοσιεύσαμεν τὴν πρὸς τοὺς παρ' Ἐφέταις Ἐισαγγελεῖς ἀπευθυνομένην ἐγκύκλιον τοῦ παρὰ τῷ Ἀρειῷ Πάφῳ Ἐισαγγελέως, δι' ἧς λύεται τὸ ἄμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ νέου περὶ ἐκτελέσεως νόμου ἀνακύβαν, πλὴν ἄλλων, ζήτημα, ἂν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου τούτου νόμου περιτεθῇ ἢ γνωστῇ περὶ παραλείψεως τῆς κατοχῆς δίκῃ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς ἡ περιλήψις τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως ἀπεκλήθη πρὸ τοῦ νέου νόμου ἢ μετ' αὐτὸν ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαδικασίας τοῦ προγενεστέρου νόμου. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ὅπερ θεωροῦμεν λίαν ὀσδιῶδες, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἀσχοληθῇ καὶ ὁ κ. Ἰωάν. Εὐκλείδης, ὅστις ἀποστέλλει πρὸς δημοσίευσιν τὴν κατωτέρω γνωμοδότησιν:

Γνωμοδότησις

Ὁ Α: ἔχων ἀπαιτήσεις κατὰ διαφόρων ἀγοραστῶν κτημάτων αὐτοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ μὴ καταβαλόντων τὸ ὑπόλοιπον τοῦ τιμήματος, στηριζόμενος εἰς συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα ἐκτελεστά, ἐκαινοποίησεν ἐπιταγὴν κατὰ τῶν διαφόρων ὀφειλετῶν καὶ προέβη εἰς κατάσχεσιν τῶν κτημάτων τῶν ὀφειλετῶν, συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Πολιτ. Δικονομίας, πρὸ τῆς τροποποιήσεως αὐτῶν διὰ τοῦ ἐσχάτως ἐκδοθέντος νόμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου τούτου ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ἐκτελέσεων ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῶν τροποποιουμένων ἄρθρων τῆς Πολ. Δικον. μέχρι τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει τῆς ἐντὸς τριμήνου τηρήσεως τῶν ἄρθρων 887 καὶ 960 § 1 Πολ. Δικον. ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ νεωτέρου νόμου. Δύναται ὅμως οἱ ἐπισπεύδοντες νὰ συμμορφωθῶσι καὶ πρὸς τὰς νέας διατάξεις ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς κοινο-

ποιήσεως τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως καὶ ἀκολουθοῦντες ἐκ ταύτης τὰς προθεσμίας.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ὁ Α: ὑποβάλλει τὸ ἐρώτημα, ἂν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς εἶχον πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νεωτέρου νόμου, γινόμενου δὲ τοῦ πλειστηριασμοῦ τῶν κτημάτων, συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς Πολ. Δικονομίας, νὰ λάβῃ τὴν περίληψιν τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως, ἐκπληρῶν τὰς ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑποχρεώσεις, ἐπικλησθηθῇ δὲ ἐπὶ τοῦ οὕτω τελομένου πλειστηριασμοῦ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 980 τῆς Πολ. Δικονομίας ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νεωτέρου νόμου.

Ἡ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γνώμη μου εἶνε κατακυρωτικὴ, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ΓΦΝΔ νόμου ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν ἐκτελέσεων ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῶν τροποποιουμένων διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἄρθρων τῆς Πολ. Δικ. μέχρι τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἐξ οὗ προφανῶς ἔπεται, ὅτι ἡ διατάξις, κατ' ἣν ἡ περίληψις τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως ἀποτελεῖ δικαιογράφον ἐκτελεστὸν κατὰ τὰ ἄρθρα 856, 880, 883 Πολ. Δικον. ἐκτελούμενον κατὰ τὸ ὀφειλέτου, τοῦ τρίτου διακατόχου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 980 ἀναφερομένων προσώπων, ἐφαρμόζεται ἄμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (ἡτοῦ τῆς 1 Φεβρουαρίου 1910) ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἐπὶ παντὸς οὐδὲποτε πλειστηριασμοῦ, εἴτε οὗτος ἐτελέσθη ὑπὸ τὸ κράτος τῶν διατάξεων τοῦ νεωτέρου νόμου, εἴτε ὑπὸ τὸ κράτος τῶν διατάξεων τῆς Πολιτικῆς δικονομίας ὡς ἴσχυε πρὸ τῆς διὰ τοῦ νόμου τούτου τροποποιήσεως, διότι διὰ τῆς κατακυρωσεως τελειοῦται ἡ πώλησις 906 ἐν συνδυασμῷ 979, τοῦτέστι περαιοῦται ὁ πλειστηριασμός. Ἡ λύσις αὕτη ἐστὶν ἄλλως σύμφωνος καὶ πρὸς τὸ δόγμα περὶ τῆς κατὰ χρόνον ἰσχύος τῶν Δικονομικῶν ὀρισμῶν κατ' ὅ τὸ κύρος καὶ αἱ ἐννομοὶ συνέπειαι ἐκάστης διαδικαστικῆς πράξεως κρίνονται κατὰ τὸν μόνον τὸν ἰσχύοντα ἐν ᾧ χρόνῳ ἐπιχειρεῖται ἡ πράξις.

Κατ' ἀκολουθεῖν ἐν προκειμένῳ ἡ περίληψις τῆς κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ τελεσθησομένου ἐπιμελεῖα τοῦ ἐπισπεύδοντος δανειστοῦ θέλει ἀποτελῆ δικαιογράφον ἐκτελεστὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου, καίπερ ὁ πλειστηριασμός ἐτελέσθη ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἄρθρων τῆς Πολιτ. Δικον. ὡς ἴσχυον πρὸ τῆς τροποποιήσεως.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ κατέχοντος τὸ πλειστηριασθὲν ὀφειλέτου καὶ τοῦ υπερθεματιστοῦ ἐγειρομένη δίκη ἐπὶ παρατήσει τῆς διακατοχῆς τοῦ πλειστηριασθέντος κτήματος συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρ. 980 Πολ. Δικ. ὡς ἴσχυε πρὸ τῆς διὰ τοῦ νεωτέρου νόμου τροποποιήσεως θεωρεῖται ὡς δίκη περὶ τῆς ἐκτέλεσεως, ὑποκειμένη εἰς τὰς εἰδικὰς διατάξεις τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δικῶν (δεκαήμερος προθεσμία ἐφέσεως, ἀνεκκαθαρίστων ἐνστάσεων κ.λ.π.) ἀλλ' ἡ ἐποψὶς αὕτη, ἣν δικαιολογεῖ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 980 Πολ. Δικ. ἐγειρομένης δίκῃ, οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἀσκει εἰς τὴν λύσιν τοῦ τελέτου ζητήματος.

Ἀθήναι 8 Ἰανουαρίου 1910

Ὁ γνωμοδοτῶν δικηγόρος
Ι. Εὐκλείδης

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3198 τοῦ 1910 ἀποφάσεώς του ἐπέτρεψεν εἰς τὴν αἰτούσαν Χαρίκλειαν σύζυγον Ἰωάννου Μακρυδάκη τὸ γένος Εὐχγ. Μπαρμπαρῆ κατόικον Ἀθηνῶν τὴν ἔγερσιν τῆς περὶ διαζεύξεως ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἀντιδίκου συζύγου τῆς Ἰωάννου Μακρυδάκη κατοικοῦ Ἀθηνῶν καὶ διέταξε τὴν ἐνέργειαν τῶν νομίμων διατυπώσεων.

Ἀκριβὴς περίληψις

Ἀθήναι τῇ 13 Μαΐου 1910.

Ὁ πληρεξ. δικηγόρος
Ἰωάν. Μ. Τούτας.

Αι στήλαι της «Δικαιοσύνης» είνε εις την διάθεσιν παντός δικηγόρου, δικαστού ή άλλου δικαστικού προσώπου, ευρισκομένου εις την ανάγκην ή επιθυμούντος να ανακινήση πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον με την άπονομήν του δικαίου.

Συζητουμένης τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ τῆς κοινῶς γνωστῆς υποθέσεως τῆς Σκοπευτικῆς ἑταιρείας,

Ἄλγεβροκαὶ ποσότητες ἀρχόμενος τοῦ λόγου του ὁ κ. Εἰσαγγελεὺς εἶπεν ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: «Καὶ ἄλλοτε εἶπον, κύριοι, ὅτι τὰ ὀνόματα τῶν δικῶν δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρονται, διότι, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ταῦτα, τὸ ζήτημα τοῦ δικαίου μένει τὸ αὐτό. Τὰ διάδικα μέρη εἶνε δι' ὅμας ὡς ἄλγεβρικά ποσότητες».

Ἡ εἰκὼν εἶνε πράγματι ὠραία, ἐξ ἐκεῖνων μάλιστα, αἵτινες εἶνε πρωορισμένοι νὰ προκαλῶσι καὶ νὰ κατακτοῦν τὴν ἐντύπωσιν τῆς στιγμῆς. Ἄν ὅμως ὡς εἰκὼν εἶνε ὄντως ὠραία, ὡς ἰδέα οὐσιαστικὴ, ὡς συλλογισμὸς πρωορισμένος νὰ τύχη ἐφαρμογῆς, ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἀπέχει καὶ εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ἀπέχη τῆς ἀληθείας.

Ὁ μέγας Dernburg, ὁ ἀπαγγεῖλας ἐν τῇ ἑταιρείᾳ τῶν Νομικῶν τῆς Βιέννης τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ φαντασία ἐν τῷ Δικαίῳ» ἀριστοτέχνημά του, ὅπερ ἐν μεταφράσει ἐκόσμησεν ἄλλοτε τὰς στήλας τῆς «Δικαιοσύνης», ἀπροκαλύπτως λέγει ἐν αὐτῷ, ὅτι εἶνε καθαρὰ οὐτοπία τὸ ὄνειρον τοῦ ἄλλου μεγάλου μαθηματικοῦ καὶ φιλοσόφου καὶ πατρὸς τῆς συγχρόνου οἰονομικῆς κωδικοποιήσεως τῶν ἐνοικῶν Leibniz, ἡ συστηματικὴ τῶν νομικῶν κανόνων συλλογὴ καὶ ἡ ἐν πῆνακι, οὕτως εἶπειν, ἀναγραφὴ τούτων.

Δὲν εἶνε ἴσως καιρὸς νὰ καταστῶμεν καὶ ἐν Ἑλλάδι μύσται καὶ ὀπαδοὶ τῆς ἀνατελλούσης νεωτέρας «Κοινωνιολογικῆς» ὀνομαζομένης «νομικῆς ἐπιστήμης», ἥς τὰς γενικωτέρας ἀρχὰς παρεθέσαμεν συνοπτικώτατα εἰς προηγούμενα ἡμῶν φύλλα, οὐδὲ προήχθημεν βεβαίως μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ διδάξωμεν καὶ ἐν Ἑλλάδι, ὅτι τὸ δίκαιον δὲν εἶνε ἄθροισμα κανόνων ξηρῶν καὶ διατάξεων συστηματικῶς συνημολογημένων αἱ ὁποῖαι ἀναλλοίωτοι κανονίζουσι ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως τὰς διαφορὰς καὶ ρυθμίζουσι τὰς συναλλαγὰς. Τὸ κήρυγμα τοῦτο ἤρξατο ἤδη ἀπὸ χρόνου ἰκανοῦ κηρυσσόμενον ἐν ταῖς Πολιτεῖαις ἐκεῖναις, αἵτινες καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ δικαστοῦ σχετικῶς ἐξησφάλισαν καὶ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην αὐτοῦ κρίσιν δύνανται πολλὰ νὰ στηρίζουσι. Ἡμεῖς οὕτε προήχθημεν μέχρι τοῦ σημείου ἐκεῖνου οὕτε καὶ εἶνε εὐλόγον νὰ ἔχωμεν ἀξιώσεις τοιούτων προόδων.

Ἐκ τούτων ὅμως οὐδαμῶς συνάγεται ὅτι εἶνε ἐπιτετραμμένον νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ ἄκρως ἀντίθετον κήρυγμα, τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον ἀπὸ τῆς Εἰσαγγελικῆς ἑδρας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀκουσθὲν, καὶ ὅτι οἱ μὲν διάδικοι εἶνε ἄλγεβρικά ποσότητες τὸ δὲ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ἐν γένει πεσοὶ ζατρικίου οὗς οἱ δικηγόροι καὶ διάδικοι χειρίζονται. Ἡ κοινωνικὴ περὶ τοῦ δικαίου ἀντιληψὶς οὐδέποτε ἐπαυσεν οὐδὲ θὰ παύσῃ ἀποτελοῦσα τὸν μεγαλύτερον διὰ τὴν ἀπονομήν τούτου παράγοντα.

Δρῆμυς καὶ τρυφὴς ἐπέρχεται κατὰ τοῦ νέου νόμου περὶ παραγραφῆς τῶν ἀδικημάτων καὶ ὁ κ. Τριμ. Ἡλιόπουλος, ὑφηγητὴς ἀπὸ πλείστων ἐτῶν τοῦ Ποιν.

Δικαίου, περὶ οὗ λέγεται ὅτι ἔχει γράψει δύο ἄρθρα καὶ ἐν στοιχειωδέστατον γενικωτάτων τινῶν κοινοτοπιῶν τευχίδιον, ἀλλὰ τὸ ὅποιον Ποιν. Δίκ. οὐδέποτε κατεδέχθη νὰ παρακολουθήσῃ ἐνώπιον τῶν Εἰσαγγελέων, ἐνώπιον τῶν Ἀνακριτῶν, ἐνώπιον τῶν Συμβουλιῶν καὶ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, τοῦ ὁποῖου ἐπομένως δὲν δύναται ἢ νὰ ἔχη παντελῆ ἄγνοιαν καὶ ὡς ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν καὶ ποῖα ἔχει ἐλαττώματα καὶ ἐλλείψεις ἵνα προσαρμολῆσθῇ πρὸς τοὺς κοινωνιολογικοὺς παρ' ἡμῖν ὄρους καὶ τὰς δικαστικὰς μεθόδους καὶ ἔξεις. Ἐνεκα τούτων ἠλπίζομεν ὅτι θὰ εὕρισκεν ἐν ἐαυτῷ πολλοὺς λόγους δισταγμῶν, ὅπως ἐκάστοτε ἐπιλαμβάνηται θεμάτων ἐντελῶς ξένων πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν γνώσεών του. Διότι ἀσχολεῖται τις εἰς θεωρητικὰς τινας μελέτας τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δικαιούται καὶ δύναται μετὰ στόμφου νὰ κρίνῃ τὴν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ νομοθεσίαν. Καὶ καὶ αὐτῆς ἐρωτῶμεν τοὺς ἀναγνώστῃς τῆς «Δικαιοσύνης»: Ποῖαν σημασίαν δύνανται νὰ ἔχη ὁ περιορισμὸς τῆς παραγραφῆς τῶν κακοεργημάτων ἀπὸ δεκτικῆς εἰς ἐπταετίαν, ἀφοῦ διὰ τῶν λόγων τῆς διακοπῆς ἐκτείνεται μέχρι τοῦ ἀπειροῦ; Ἄλλ' ὁ κ. Ἡλιόπουλος ἀνεγνώσῃ πάντας τοὺς κώδικας πάντων τῶν Κρατῶν—τόσον δύσκολον πρᾶγμα!—καὶ ἀνεκάλυψε πολλοὺς καὶ τρομεροὺς κινδύνους... ὦν οὕτε ἕνα ἀναφέρει. Ἡ πραγματικὴ καὶ οὐσιαστικὴ καινοτομία τοῦ νέου νόμου εἶνε μόνον ἐν τῇ παραγραφῇ τῶν πταισμάτων καὶ πλημμελημάτων, ἥτις ἐπέρχεται ὀριστικῆ μετὰ διετίαν διὰ τὰ πρῶτα καὶ μετ' ἑξαετίαν διὰ τὰ δεύτερα καὶ ἂν ὑπῆρξαν λόγοι διακοπῆς. Ἐπὶ τῆς καινοτομίας ταύτης καὶ μόνῃς ἔδει νὰ ἔχη γνώμην ὁ ἀξιὸς τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ὑφηγητὴς, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἤρουν ὀλίγα θεωρητικὰ καὶ μελέται. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τὰς Γερμανίας καὶ τὰς Ἑλβετίας καὶ τὰς Σουηδίας ὄρθον θὰ ἦτο νὰ μὴ ὑπάρχῃ παραγραφὴ, διότι ἐκεῖ μένουσι ἐπὶ ἔτη ἀδίκιστα τὰ ἀδικήματα μόνον ἐξ ἀπολύτου ἀδυναμίας τοῦ Κράτους, ἐπομένως ἐκεῖ θὰ ἦτο τις δεδικαιολογημένος ὑποστηρίξων καὶ ὅτι ἀκατάληπτος εἶνε ἡ ἐννοία αὐτῆ τῆς παραγραφῆς, ὡς μέσου ἐξαναγκαστικοῦ ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης καὶ δὴ ἐν ἰσότητι. Ἡ τελευταία παρατήρησις μας εἶνε ὅτι δὲν εἶνε τις ὑπόχρεως, διότι εἶνε ὑφηγητὴς τοῦ Ποιν. Δικαίου, νὰ προβάλλῃ πάντοτε μὲ μίαν γνώμην ἐπὶ τῶν ποινικῶν νόμων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, ἀφοῦ οὕτε ἐξ ἀποστάσεως εἶδε ποτε τὴν ἐφαρμογήν.

Ἐγγράφη εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐπεισόδιον ἐν τῷ ἐνταῦθα Κακούργιοδικίῳ, ἐξ ἀφορμῆς συνεννοήσεων προέδρου καὶ ἐνόρκων διὰ

Καὶ πάλιν οἱ Προέδροι τὴν ἐκδοσιν ἐτυμηγορίας κατὰ τὸν χρόνον τῶν δικασέσεων, καὶ διατυποῦνται μάλιστα παράπονα, ὅτι οἱ σύνεδροι δὲν ὑπῆρξαν συνεπεῖς εἰς τὰς ἀμοιβὰς κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν συνεννόησιν ὑποσχέσεις ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῆς ποινῆς. Ἐδόθη ὑπεύθυνος ἀνακοίνωσις ἐν τινι καθημερινῇ συνδέλφῳ, ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος ἐκλήθη πρὸς ἐπίλυσιν νομικῶν ἀποριῶν ὑπὸ τῶν κ. κ. ἐνόρκων καὶ πρὸς τοῦτο . . . ἐκλείσθη μετ' αὐτῶν ἐν τῷ δωματίῳ τῶν δικασέσεων. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ πιστεύσωμεν τὴν ἐξήγησιν αὐτὴν χάριν ἰδίᾳ τῶν κ. κ. ἐνόρκων οἵτινες ἐκ στοιχειώδους συναισθησεως τῆς μεγάλης αὐτῶν ἀποστολῆς ἀλλὰ καὶ ἐκ προσωπικῆς ἐπίσης στοιχειώδους ὑπερηφανείας ὄφειλον νὰ δείξωσι τὴν θύραν εἰς τὸν ἀποπειρώμενον τοιούτους συμβιβασμούς. Ἀλλὰ καὶ οἱ κ. κ. πρέ-

δροι θὰ ἦσαν τρυφικώτεροι, ἂν εἶχον ὑπ' ὄψιν τὴν ρητὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 433 τῆς Ποιν. Δικ.—πάσης τῶν ἐνόρκων ἐπικοινωνίας πρὸς τρίτους—τὴν ὅποιαν τόσον συχνὰ λησμονοῦν οἱ εὐλογημένοι. Δι' ἀνυπέροβλητον νομικὴν δυσχέρειαν καὶ ἀπορίαν, θὰ ἠδύνατο νὰ προσκληθῆ καὶ ὁ συνήγορος, ὅπως προλαμβάνῃ τὰς παρεξηγήσεις καὶ τὰ ἐπεισόδια.

Ἀναμφιβόλως γενικῆς σημασίας ζήτημα ἀνακινεῖ ὁ πρωτοδικὴς κ. Σακελλαριάδης, ἀξιὸς συγχαρητηρίων διὰ τοῦτο.

Τύπος καὶ ἀνάκρισις Καὶ εἶνε πασιγνωστον ὅτι πλειστάκις αἱ ἐφημερίδες ἐν τῇ ζωνῇ συναισθησεὶ τοῦ κοινωνικοῦ τῶν καθηκόντος ἐξετράπησαν εἰς ὑπερβολὰς καὶ παρεβλάψαν τὸ ἔργον τῆς Δικαιοσύνης. κυρίως ὅμως ἐδημιούργησαν ἀτμόσφαιραν τόσον δυσμενῆ περίξ κατηγορουμένων τινῶν, ὥστε ἀδύνατος κατέστη ἔπειτα ἡ περὶ αὐτῶν κρίσις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀληθείας καὶ τῆς λογικῆς τῶν πραγμάτων. Ἡμεῖς, μολοντί δεχόμενοι ὡς ἐπιδεκτικὴν ρυθμίσεώς τινος καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Τύπου, μάλιστα ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ χειρισμῷ τῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων, ἐν τούτοις δισταζόμεν νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἔχει προταθῆ μέχρι τοῦδε σύστημα ἐπιτυχῆς καὶ μὴ ἄγον εἰς ἄλλας χειροτέρας ὑπερβολὰς θιγούσας τὰ ἀναγκαιὰ ἔρια τοῦ κοινωνικοῦ ἐλέγχου τῆς δικαστικῆς ἀπροσεξίας, ἀδρανεῖας, ἀυθαρεσίας. Δὲν δισταζόμεν δὲ, ν' ἀποφραθῶμεν, ὅτι τὸ προτεινόμενον μέτρον ὑπὸ τοῦ κ. Σακελλαριάδου εἶνε τὸ χειρότερον ἐξ ὅσων δύναται τις νὰ ἐπιθυμήσῃ, νὰ παραδοθῆ δηλαδὴ καὶ ὁ Τύπος ὑπόδουλος καὶ πειθήνιος εἰς τὴν μονομέρειαν τῶν ἀντιλήσεων καὶ τῶν προκαταλήσεων τοῦ Ἀνακριτοῦ. Ἄλλοίμονον τότε εἰς τοὺς καθ' ὅν ὁ Ἀνακριτὴς διευθύνει τὰς προκαταλήψεις του. Τὸ μέτρον τοῦτο οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ αὐτόχρημα παραγνώρισιν αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς τοῦ Τύπου, ὅστις δὲν ἔχει ταχθῆ ὡς συνεργάτης καὶ μάλιστα ὑφιστάμενος τῶν δημοσίων λειτουργῶν, ἀλλ' ὡς ἐπόπτης καὶ ἑφορος καὶ ἀκάματος ἐλεγκτὴς αὐτῶν, ἐντελῶς ἀνεξάρτητος τοῦ Κράτους, ἔλκων τὰ δικαίωμάτα του οὐχὶ ἐκ τῶν νόμων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ ἀμείωτος, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ὁποῖου ἐξυπηρετεῖ τὴν Κοινωνίαν ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἀδρανεῖαν καὶ παραβάσεων τῶν δημοσίων ἀρχῶν. Ἐνεκα τούτων συγχάριμεν διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ θέματος, ἀλλὰ ριζικῶς διαφωνοῦμεν εἰς τὸ προτεινόμενον μέτρον, ἀπότοκον καὶ θεωρητικῶς ἐσφαλμένης σειρᾶς σκέψεων καὶ ἐκ τῆς καθημερινῆς πείρας μηδὲν δικαιολογούμενον. Ἀξίζει ὅμως, ἐπαναλαμβάνομεν, νὰ μελετηθῆ τὸ ζήτημα, ὅπερ εἶνε τῆς κοινωνικῆς σπουδαιότητος.

Τὰ πινακία τοῦ Ἐφετερίου Ἀθηνῶν, πλὴν τοῦ τῶν Ἐμπορικῶν, εὕρισκονται ἐν δεινῇ καθυστερήσει, ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρελθὸν, ὀνομά-

Εὐλογώτατον ζομεν δὲ τὴν καθυστερήσιν δεινῆν, διότι τῶν συνήθων τὸ πινακίον δὲν εἰσῆλθεν ἀκόμη εἰς τὸ ἔτος 1910 ἀφοῦ εἰσέτι παραμένουν ἐκκρεμεῖς τοῦ ἔτους 1909. Τὸ φαινόμενον εἶνε ἀπολύτως βέβαιον ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῆ οὕτε εἰς ἀδεξιότητα τοῦ διευθύνοντος τὰς ἐργασίας τοῦ δικαστηρίου τούτου κ. Προέδρου, οὕτε εἰς ἀσυνῆθη συρροὴν ὑποθέσεων, οὕτε καὶ εἰς ἀπροθυμίαν τῶν δικαστῶν. Τὸ φαινόμενον, μετὰ πικρίας ἀρκετὰ δικαιολογημένης, ἀνέλαβε νὰ ἐξηγηθῇ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει αὐτὸς οὗτος ὁ κ. Πρόεδρος τῶν Ἐφετῶν, ἐξενεγκῶν τὸ παράπονον ὅτι ἐνῷ κατὰ τὴν προεδρείαν τοῦ προκατόχου του ἀποτελεῖτο τὸ Ἐφετεῖον ἐκ δέκα καὶ ἑπτὰ δικαστῶν ἤδη καὶ ἀπὸ μηνῶν οὐκ ὀλίγων πλερῆμεν ἐν ὄλῳ καὶ μόνον δέκα τρεῖς Ἐφετάι.

Κοινοτόπημα θὰ ἦτο ἐὰν ἐπανελάμβανεν τις τὰ γνωστὰ ἀγαθὰ ἕτινα συν-

δέονται μετὰ τὴν ἐνημερότητα τῶν δικαστηρίων εἴτε τοῦ πρώτου εἴτε τοῦ δευτέρου βιβλιοῦ. Ἡ εὐχὴ ἡμῶν θὰ ἦτο νὰ ἔχη ἤδη ἐπίσημον γνῶσιν τῆς τοιαύτης εἰς προσωπικὸν ἀνεπαρκείας τὸ Κέντρον καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὸ κενὸν ὅσον τὸ δυνάτον ταχύτερον.

Ἐξακολουθοῦμεν νὰ θεωρῶμεν ὡς ἐν τῶν μεγαλύτερων ἀσχολημάτων διὰ τὸν Δικηγορικὸν Σύλλογον Ἀθηνῶν τὸ ζήτημα τῆς ἐξευρέ-

Τὸ ζήτημα εὐσεως τρόπου δι' τῶν προτάσεων οὗ θὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ πρὸ τῆς συζητήσεως ἡ καὶ μετ' αὐτὴν ἀνταλλαγὴ τῶν προτάσεων.

Διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο συνέστη ἤδη τῇ ἐγκρίσει τοῦ Συλλόγου κατὰ τὴν προηγούμενην συνεδρίασιν αὐτοῦ ἐπιτροπὴ μετὰ τὴν ἐντολήν νὰ ἐπεξεργασθῆ τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου ἐκπονηθὲν σχέδιον, ὅπερ ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Τοῦτο ὅμως καὶ μόνον δὲν ἀρκεῖ.

Ἄν τὸ ζήτημα εἶνε πανδικηγορικόν, ἐν Ἀθήναις τοῦλάχιστον, ἂν τὰς ἀτελείας τοῦ συστήματος τῆς Δικονομίας ἡμῶν καὶ τὰ μειονεκτήματα τοῦ κατ' ἔθος κρατοῦντος συστήματος, ὑφιστάμεθα ἄπικτες ἀνεξαιρέτως μέχρι τῆς σήμερον, ἄπαντες εἶνε ἀνάγκη νὰ συνεργασθῶμεν ὅπως ἐκεῖνο ὅπερ θὰ ὑποδείξῃ ἡ ἐπιτροπὴ καταστῆ διὰ τῆς ἐν τῷ Συλλόγῳ συζητήσεως ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερον.

Οὐδεμίαν ἔχομεν ἀμφιβολίαν, ὅτι πολὺ ταχέως θὰ συμφωνήσουσι οἱ πάντες, ὅτι δὲν εἶνε τὸ καταλληλότερον σύστημα πρὸς ἐκλογὴν δικαστῶν τῶν παρεδρικῶν ἐξετάσεων.

Καὶ διὰ τοῦτο εἴμεθα ἄκρως εὐχαριστήμενοι ἐκ τοῦ νέου τελειοποιημένου νόμου, ὅστις μετὰ ὅλας τὰς ἐκ τῆς πείρας ἐνδειχθείσας τελειοποιήσεις του δὲν θὰ κατορθώσῃ τοὺς ἐπιδιωχθέντας σκοπούς. Πληροφοροῦμεθα αἰφνης, ὅτι παρατηρεῖται μεγίστη ἀπόστασις ἐν τῇ βαιμολογίᾳ ἀπὸ ἐξεταστοῦ εἰς ἐξεταστὴν. Τὸ δὲ μᾶλλον περίεργον εἶνε ὅτι καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ τῶν ἐξεταστῶν—μὴ φιλονεικουμένης τῆς ἀγνῆς των προθέσεως—ἔχουσιν ἐπιχειρήματα πείθοντα περὶ τοῦ βαθμοῦ ὃν ἕκαστος αὐτῶν ἀπένευμε. Διότι βεβαίως ὑποκειμενικὴ ἦτο καὶ δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ εἶνε ἡ γνώμη ἕκαστου, κρίνοντος ἐν γραπτῶν. Ἡ ἀντικειμενικότης τῆς γνώμης εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ μόνον ἐν τῇ μακρῇ ἐπαγγελματικῇ δράσει ἐνὸς ὑποψηφίου, ἐν ἣ καὶ μόνῃ εἶνε δυνατόν νὰ κριθῆ καὶ τὸ ἦθος αὐτοῦ καὶ ἡ δύναμις τοῦ χαρακτῆρος καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τῆς παραστάσεως, ἐν ἣ προσθέτως μόνῃ κτᾶται καὶ ἡ ἀπαραίτητος κοινωνικὴ πείρα, ἥτις ἂν δὲν εἶνε τὸ πρωτεῖον ἐκ τῶν ἀναγκαιούτων τῶν δικαστῆ ἐφοδίων βεβαίως οὐδενὸς ἄλλου εἶνε ἠττονος σημασίας προσόν. Αὐτοὶ δὲ ἀκριβῶς εἶνε οἱ λόγοι, δι' οὓς καὶ μεταξὺ τῶν ἐξεταστῶν, ὡς μανθάνομεν, συζητεῖται ἂν διὰ τῶν ἐξετάσεων δύναται νὰ κριθῆ ὡς μέλλον καλὸς δικαστὴς ὁ θριαμβεύων ἔστω κατὰ μίαν ἐξέτασιν, καθ' ἣν ἡ ἐπιτυχία πάντως ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τῆς τύχης, πολλὰκις εἶνε ζήτημα θάρρους, ἐν τέλει δὲ δημιουργεῖ παρ' ἡμῖν, ἐκ πικρᾶς πείρας μεροληψιῶν, ἀτμόσφαιραν ἠκίστα συντελεστικὴν ἀντιλήσεων καὶ συναισθημάτων νομιμοφροσύνης καὶ σεβασμοῦ εἰς τὰς κορυφὰς τῆς Δικαιοσύνης, προφανῶς ἐπὶ γενικωτέρᾳ βλάβῃ τοῦ Τύπου.

Περὶ ἑλένης Το δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2936 (1910) ἀποφάσεως τ.υ. δεχθὲν τὴν ἀπὸ 25 Ἀπριλίου 1910 αἴτησιν τοῦ Σταματίου Μ. Πολέμη κατὰ τῆς συζύγου του Κλεομένης διέταξε τὴν δημοσιεύσιν καὶ τοιχοκόλλησιν αὐτῆς κατὰ τὰ ἄρθρ. 677 καὶ 683 τῆς Πολ. Δικ. Ἀθῆναι τῇ 9 Μαΐου 1910. Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος τοῦ Στ. Πολέμη Ν. Γ. Ρ. Ὑς

ΕΠΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

Παρατηρήσεις τινές επί του Νόμου ΓΦΠΔ' τής 22 Μαρτίου 1910 «περί προσδιορισμού του ποσοστού του συμβατικού τόκου».

Αί κατά τόν Eckard απαραίτητοι ιδιότητες παντός Νόμου, ήτοι τὸ σαφές, βραχυλόγον και εὔστοχον τῆς ἐκφράσεως, δι' ὧν και μόνον ἐπιτυγχάνεται τὸ ὁμοιόμορφον τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐννοίας αὐτοῦ, δὲν εἶνε βεβαίως τὸ ἰδιάζον γινώρισμα τῶν νεωτέρων νόμων, πολλῶ δὲ μᾶλλον τῶν γόνων τῆς ἐπὶ τοσοῦτον γονίμου τελευταίας τῆς Βουλῆς συνόδου. Οὐδὲν ὅμως ὅμοιο τοῦτο δύναται νὰ φανῆ ἄπρον εἰς τὸν ἀναλογιζόμενον ὅτι τῶν σοφῶν τῆς πολιτείας πατέρων ἢ μέριμνα ἦν οὐχὶ τὸ χαλκεῦσαι νόμους ὀρθοῦς και τελείους, κατὰ τε τὸ περιεχόμενον και τὴν ἐκφρασιν, ἀλλ' ἀπλῶς τὸ τίκειν ἄνευ πνευματικῶν ὀδῶν και ψιφίξειν ἀσυζητητὴ και λάθρα, οἰοεὶ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας αἰσχυνομένους, ἐκκατοντάδας ὄλων νομοσχεδίων ἀκατεργάστων, ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ πεποιθήσει, ὅτι τὸ πολὺ και μόνον, και ἄνευ τοῦ εἶ, ἤθελε χρησιμεύσει ὡς στηλοβάτης τοῦ ἐν σπουδῇ καταρρέοντος οἰκοδομήματος. Εἰς τὸ ἀμάρτημα δὲ τοῦτο τῆς ἀστοχίας τῆς ἐκφράσεως ὑπέπεσαν οἱ τῶν Νόμων οὔτοι συρράπται και κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Βενιαμίν τῶν ἀστικῶν Νόμων, τοῦ Νόμου ΓΦΠΔ' τῆς 22 Μαρτίου 1910 «περί καθορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τοῦ συμβατικού τόκου» ἔχοντος οὕτω:

«Ὁ συμβατικὸς τόκος ὀρίζεται κατ' ἀνώτατον ὄριον εἰς δραχμὰς 12% ἐτησίως, πᾶσα δὲ ἐπὶ πλεον συμφορῶν εἶνε ἄκυρος. Οἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου πέραν τῶν 12% ἐτησίως καταβληθέντες και ἀπὸ τοῦδε και ἐφεξῆς καταβληθησόμενοι και διὰ προηγούμενα χρεῖα μῆπω ἐξοφληθέντα δύναμι οἰουδήποτε τίτλου τόκοι, συμψηφίζονται εἰς τὸ κεφάλαιον και μέχρι ἐντελοῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, μὴ ἀναζητούμενοι καθ' ὅσον πλεονάζουν ἐὰν τὸ ποσὸν τῶν καταβληθέντων τόκων εἶνε ἀκριβῶς καθωρισμένον και ἀποδεδειγμένον δι' ἐγγράφων ἢ δι' ὄρκου.» Ἐὰν ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυόντων καταβληθέντων τόκων ἐπὶ ἐξοφληθεισῶν ἀπαιτήσεων πλείονες τῶν 12%, οὔτοι δὲν ἀναζητοῦνται, καὶ δὲ σχετικῶς ἐκκρεμεῖς δικαίαι διέπονται ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου.»

Πρὸ τοῦ ἐπιλαμβανομένου νὰ ἀνεύρη τὴν ἀληθῆ ἐννοίαν τοῦ νόμου τούτου ἐγείρεται τὸ πρῶτον, ὡς ὀγκωδεδεσάτη σκανδάλου πέτρα, ὁ ὅλος τυχαίως ἴσως ριφθεὶς ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ περιόδῳ «... και διὰ προηγούμενα χρεῖα...» μικροσκοπικὸς ἐκεῖνος σύνδεσμος «καί», ὅστις γενᾶ τὴν ἐξῆς ἀπορίαν: Τίς ἢ ἐννοία ἢ προκύπτουσα ἐκ τῆς προσθήκης τοῦ συνδέσμου τούτου;

Περὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τοῦδε ἰσχυόντων καταβληθέντων τόκων ἐπὶ ἐξοφληθεισῶν ἀπαιτήσεων πλείονων τῶν 12% ὁ Νόμος οὗτος σαφῶς ἀπεφῆναι καθορίσας, ὅτι οὔτοι δὲν ἀναζητοῦνται. Ὡσαύτως και ὡς πρὸς τὰ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου τούτου συναφθέντα χρεῖα, μῆπω δὲ ἐξοφληθέντα, ὥρισεν ὅτι οἱ ἐπὶ τοιούτων χρεῶν πέραν τῶν 12% καταβληθέντες τόκοι συμψηφίζονται μὲν εἰς τὸ κεφάλαιον και μέχρι ἐντελοῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, ἐὰν τὸ ποσὸν αὐτῶν εἶνε ἀκριβῶς καθωρισμένον και ἀποδεδειγμένον δι' ἐγγράφων ἢ δι' ὄρκου, δὲν ἀναζητοῦνται ὅμως καθόσον πλεονάζουν. Τί ὅμως θέλει ἰσχύσει ἐπὶ τῶν συναφθησόμενων δανείων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Νόμου και ἐφεξῆς; οἱ ἐπὶ τοιούτων μελλόντων χρεῶν καταβληθησόμενοι τόκοι πέραν τῶν 12% ὅθ' ἀναζητῶνται ν' ἀναζητηθῶσι και μετὰ τὴν ἐξοφλήσιν τῶν χρεῶν τούτων;

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου φρονῶ ὅτι ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς τύχης τοῦ ὡς εἰρηται συνδέσμου «καί». Ἐὰν τὸ σκαν-

δαλῶδες τούτο μῦρον παρέλκη, ριφθὲν ὅλως τυχαίως ἐκεῖ, ἢ ἂν εἶνε ἀπλῶς ἐπιτακτικὸν τοῦ «προηγούμενα χρεῖα», τότε ἢ λύσις τοῦ ζητήματος ἀδυστάκτως κατάφατική, ἀπορρέουσα ἐκ τῆς πρώτης περιόδου τοῦ νόμου τούτου, τῆς κηρυττούσης τὴν ἐπὶ πλεόν τῶν 12% περί τόκων συμφωνίαν «αὐτοδικαίως ἄκυρον» ἐκ τούτου δὲ προκύπτει ὅτι οἱ ὑπὲρ τὸ νόμιμον τούτο μέτρον τῶν 12% εἶνε ἀδίκαι και ἀθέμιτοι, καταβληθέντες δὲ τυχόν ἀναζητοῦνται, εἴτε διὰ τῆς περι ἀχρεωστήτου, εἴτε διὰ τῆς sine causa και τοῦτο ἐκ τε αὐτῆς ταύτης τῆς ἐννοίας τοῦ «αὐτοδικαίως ἄκυρον» και ἐκ τῶν ἐν Βασιλικῇ διατάξῳ XXIII. 3. 66 και XXIII. 6. 26, ἰσχυουσῶν και πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου τούτου κατὰ τὴν ὑπερτεροῦσαν νομολογίαν, ὧν ἡ πρώτη ἔχει οὕτως: «Ὁ μὴ κεχρεωστημένος τόκος, εἰ μὲν πρὸ τοῦ κεφαλαίου καταβληθῆ, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει εἰς τὴν καταβληθῆναι, ἀναλαμβάνεται».

Τὸ κατ' ἐμὲ ὅθεν, φρονῶ ἀδυστάκτως ὅτι τὴν τοιαύτην λύσιν τοῦ ζητήματος οὐδὲν δύναται νὰ κλονίσῃ ὁ ρηθεὶς σύνδεσμος «καί», διότι οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀναφέρεται εἰς τὰ μέλλοντα χρεῖα και διὰ τοῦ ἐξῆς λόγους: — Ὁ ὑπὸ κρίσιν νόμος ρητῶς ὥρισεν ὅτι ἢ ἐπὶ πλεόν τῶν 12% περί τόκων συμφωνία εἶνε ἄκυρος, συμφωνίως δὲ τῇ ἀρχῇ, ὅτι «ὁ νόμος διέπει τὸ παρὸν και τὸ μέλλον, εἰ μὴ περὶ τῶν προλαβόντων, ἐπιτημένων, εἰδικῶς τι διηγόρευται», δὲν δύναται ἐξ ἑνὸς συνδέσμου ἐνυπάρχοντος ἐν τῷ τμήματι τοῦ νόμου, τῷ πραγματευομένῳ περὶ τῆς ἀναδρομικῆς αὐτοῦ δυνάμεως νὰ ἐξαγάγῃμεν ὅλως ἀναιδέως τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ μῦρον τοῦτο ἐσκόπει νὰ συνδέσῃ τὰ προηγούμενα χρεῖα πρὸς τὰ μέλλοντα, περὶ ὧν γενικῶς ἐν ἀρχῇ ἀπεφῆναι και νὰ προορίσῃμεν και εἰς τοῦς ἐκ τούτων καταβληθησόμενους ὑπερμέτρους τόκους τὴν αὐτὴν τύχην, ἢν δίδωσιν ὁ νόμος εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ συναφθέντων χρεῶν.

Τὴν τοιαύτην δὲ λύσιν ἐπιρρῶνυσι και ἢ λογικῇ τοῦ Νόμου τούτου ἐρμηνεία. Θεσπίσας ὁ νόμος οὗτος τὴν μὴ ἀναζητήσιν τῆς ὑπὲρ τὸ μέτρον τῶν 12% καταβληθέντων τόκων, ἐχόντων τὴν ἀπαρχὴν και γέννησιν αὐτῶν ἐκ συμφωνίας πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου συναφθείσης και ἐπὶ τῇ καλῇ πίστει τῶν συμβαλλομένων ὅτι ἐπιτρέπεται τοῦτο, δικαίαν ἀπένειμεν ἀμοιβὴν εἰς τὴν καλὴν πίστιν και ἀπέφυγεν οὕτω τὴν προσβολὴν κεκτημένων δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν. Ἐὰν ὅμως δὲν ἐπέτρεπε και τὴν ἀναζήτησιν τῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ και ἐν γνώσει τῆς διαρρυθμιστικῆς περὶ τοῦ τόκου διατάξεως αὐτοῦ συμφωνηθέντων πέραν τῶν 12% οἱ και καταβληθέντων τόκων, τότε ὅλως ἀδίκως ἤθελεν ἐπιπροσέχει τὴν κακὴν τοῦ δανειστοῦ πίστιν ἐπὶ βλάβῃ τοῦ ὀφειλέτου. Ἄλλ' «ὁ νόμος οὐκ ἀδικεῖ» και συνεπῶς ἢ ἐννοία αὐτοῦ δὲν νὰ ἢ ὅτι οἱ μετὰ τὴν ἰσχύον αὐτοῦ ἐπὶ χρεῶν συναφθησόμενων πέραν τῶν 12% καταβληθησόμενοι τόκοι δύναται νὰ ἀναζητηθῶσι.

— Εὐλόγως ὅμως δύναται νὰ ὑποστηρικθῆ και ἢ ἀντίθετος λύσις, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ὁ σκανδαλώδης οὗτος «καί», συμπλεκτικῶς ὧν, ἐτέθη ἐπιμελῶς και σκοπίμως πρὸ τοῦ «προηγούμενα χρεῖα» ἵνα συνδέσῃ ταῦτα πρὸς τὰ μέλλοντα τοιαῦτα. Ἀποῦ δηλαδὴ και οἱ ἐπὶ πλεόν τῶν 12% ἐπὶ τῇ βάσει συμφωνίας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καταβληθησόμενοι τόκοι δὲν ἀναζητοῦνται μετὰ τὴν ἐξοφλήσιν τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων, ἐνῶ οἱ τοιοῦτοι ἐπὶ πλεόν τῶν 12% οἱ κηρύσσονται ἀθέμιτοι, ἢ δὲ καταβληθῶσι τυχόν αὐτοτελῆ ἀπαιτήσιν και περιοδικὴν παροχὴν και συνεπῶς τὰ περὶ ταύτης δὲν νὰ ρυθμίζονται κατὰ τὸν ἐκάστοτε νόμον, μὴδὲν κεκτημένον δικαίωμα προσβάλλοντα ἂν τυχόν περιορίσῃ τὸ ποσοστὸν τοῦ τόκου, (οὕτω δὲ ἔλυσε πολλάκις και ὁ Ἄρ. Π. σχετικῶν ζήτημα ἐγερθὲν μετὰ τὴν ἐκ-

δοσιν τοῦ Ν. περὶ τόκου ὑπερμερείας τοῦ 1882, και ἢ. Εὐκλείδης ἐν τῇ περὶ τοῦ τοῦ πραγματείας του) λογικῶς δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ὅτι και ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου συναφθησόμενων χρεῶν τὸ αὐτὸ ὡς και ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς δημοσίευσως αὐτοῦ, δὲν νὰ ἰσχύη.

Ἡ τοιαύτη ἢ τοιαύτη τῶν ζητήματος λύσις: σπουδαιότατην ἔχει πρακτικὴν σημασίαν, δὲν ὅθεν οἱ μᾶλλον ἐμοῦ πρὸς τοῦτο κατὰλληλοι μετὰ περισκέψεως νὰ ἀναζητήσῃ τὴν ἀληθῆ τοιαύτην, διότι κατὰ τὸν Dalloz (lois 506) «qu'on n'attache pas une importance trop grande à une opinion isolée, quelque dogmatique qu'elle soit et malgré le silence dans lequel on l'a laissée se produire c'est ce qu'on ne saurait trop recommander à ceux, dont le devoir consiste à rendre la justice».

Πλὴν ὑπὸ τὸ ρόδιον τοῦτο, οἷος ὁ ὑπὸ ἐρμηνείαν Νόμος, δὲν ὑποκύπτει μόνον ἢ ἀνωτέρω ἀκάνθη· παρὰ ταύτην και ἑτέρα ἀναφέρεται, ἢ ἐξῆς: Τίς ἢ ἐννοία τῶν ἐν τῇ αὐτῇ, ὡς ἀνωτέρω, περιόδῳ λέξεων «... δύναμι οἰουδήποτε τίτλου»;

Ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς συναφείας τοῦ Νόμου, προκύπτει ὅτι μόνον οἱ δι' ἐγγράφου ἢ δι' ὄρκου ἀποδεικνύμενοι ὅτι καταβλήθησαν τόκοι συμψηφίζονται εἰς τὸ κεφάλαιον, οὐχὶ δὲ και οἱ ἄλλως πως ἀποδεικνύμενοι ὅτι καταβλήθησαν. Πλὴν παρατηροῦμεν ἐπὶ τούτου τὰ ἐξῆς τρωτά: 1) ἢ χρεῖα τῆς λέξεως «τίτλος» προκειμένου περὶ δανείου εἶνε ὅλως ἀστοχος 2) ὅτι πρὸς ἀποδείξιν καταβληθέντων τόκων ἀποκλείοντα τὰ λοιπὰ ἀποδεικτικὰ μέσα τῆς Πολ. Δικον., τὰ γενικῶς παραδεκτά, ἢ ὁμολογία, τὸ ἐμμάρτυρον και ὅταν ἔτι τὸ ποσὸν τῶν καταβληθέντων τόκων εἶνε κατώτερον τῶν 50 δραχμῶν, κλπ. και 3) και ἐπὶ δανείου προφορικῶς συναφθέντος ἢ καταβολῆ τῶν δέον νὰ ἀποδεικνύεται δι' ἐγγράφου ἢ ὄρκου.

Μετὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου τούτου ἢ δύνατο νὰ ἐγερθῆ και ἢ ἀμφιβολία ἂν ἀνευρῆσαν ἐκ τῆς ἀρχαίας αὐτῶν αἰ περὶ τοκογλυφίας διατάξεως τῶν ἀρθρων 434 και 435 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου. Ἀμφίβολος φανιστά μοι ἢ ἀρνητικὴ λύσις, ἐφ' ὅσον τὸ αἰ τῶν ὡς εἰρηται ἀρθρων ἀπαιτεῖ πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς λήψεως τόκου πλεόν τοῦ νομίμου ὡς αἰσχροκερδοῦς ὑπὸ τῶν πολιτικῶν νόμων, ὁ παρὼν δὲ νόμος μόνον ἄκυρον ἐκήρυξε τὴν ἐπὶ πλεόν τῶν 12% συμφωνίαν, οὐχὶ δὲ και αἰσχροκερδῆ.

Τοιαῦται περίπου αἰ περὶ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ νόμου τούτου δυσχέρειαι, ὧν τὴν λύσιν καλοῦνται νὰ δώσωσιν οἱ μᾶλλον ἐμοῦ ἀρμόδιοι.

Τρίκαλα τῇ 22^α Ἀπριλίου 1910.
Λεωνίδας Καστρακίδης

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1346 (1910) ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 4 Μαρτίου 1910 αἰτήσεως τῆς Ἑλένης, συζύγου Σπύρου Τσακωτοῦ, θυγατρὸς Γεωργίου Κλεώση, κατοικοῦ Ἀθηνῶν, δι' ἣς αὐτὴ ἤτειτο ὅπως διαταχθῆ ἢ ἐνεργεῖα τῶν δεόντων και τῇ ἐπιτροπῇ ἢ ἐγερσίαι κατὰ τοῦ συζύγου τῆς ἀγωγῆς περὶ διαζεύξεως, ἐδέξατο τὴν αἴτησιν ταύτην και διέταξε τὴν κατὰ νόμον τοιχοκόλλησιν και δημοσίευσιν αὐτῆς ἐν περιλήσει.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἀπριλίου 1910.
Ὁ πληρεζούσιος δικηγόρος τῆς Ἑλένης Σπ. Τσακωτοῦ
Θεόδωρος Βερενίκης

Περίληψις

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀσπρῇ Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 116 τοῦ 1909 ἀποφάσεως του ἐκήρυξε διαλελυμένον τὸν γάμον μεταξὺ Νικολάου Εὐστ. Παπαρρζίου και Χρυσταγγῆς συζύγου του τὸ γένος Κωνστ. Μπουραντῆ, κατοικῶν Κομποτίου, καταστάτης ὀριστικῆς και ἀμετακλήτου.

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Ὑπεμαεὺς Δ. Παπαρρζιῆς Κ. Παπούλιας Ἐν Ἀσπρῇ τῇ 10 Μαΐου 1910 Ὁ πληρεζούσιος δικηγόρος Δημ. Βάσιος

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2868 τοῦ 1910 ἀποφάσεως του ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1910 αἰτήσεως τῆς Αἰκατερίνης συζύγου Παναγιώτου Βουράκη τὸ γένος Ἰω. Δομάτιερ κατοικοῦ Ἀθηνῶν κατὰ τοῦ συζύγου τῆς Παναγιώτου Βουράκη κατοικοῦ τῆς Ἀθηνῶν και ἢδη διαμένοντος ἐν Καίρῳ τῆς Αἰγύπτου, δι' ἣς ἤτειτο νὰ τῇ ἐπιτροπῇ ἢ ἐγερσίαι ἀγωγῆς περὶ διαζεύξεως, ἐδέξατο τὴν αἴτησιν, διέταξε τὴν προσήκουσαν δημοσίευσιν και ἐπέτρεψε τῆς μνησθείσης αἰτήσεως και ἐπέτρεψε τὴν ἐγερσιν τῆς νομίμου περὶ διαζεύξεως ἀγωγῆς.

Ἀκριβῆς περίληψις Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαΐου 1910. Ὁ πληρεζ. δικηγόρος Σπύρος Βελλῆς

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν τρίτην (3) τοῦ μηνὸς Μαΐου, τοῦ χιλιοστοῦ ἐνεακοσιοστοῦ δεκάτου (1910) ἔτους, ἡμέραν Δευτέραν και ὥραν 5 μ. μ. ὁ ὑποψανόμενος Γεώργ. Ν. Δουραμάνης, κλητῆρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Νικολ. Γ. Ρούση, πληρεζούσιου τῆς Σοφίας συζύγου Ἀχιλλέως Σπυρ. Λαζαρά κατοικοῦ Ἀθηνῶν, μετέβην και ἐπέδωκα πρὸς τὸν Κον Εἰσαγγελεῖα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν, τὴν ἀπὸ 3ης Μαΐου ἐ. ἔ. (1910) Ἀγωγὴν περὶ διαζεύξεως τῆς εἰρημένης Σοφίας Ἀγ. Λαζαρά κατὰ τοῦ συζύγου τῆς Ἀχιλλέως Σπυρ. Λαζαρά κατοικοῦ Ἀθηνῶν και ἢδη ἀγνώστου διαμονῆς, ἀπευθυνομένην ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἣς διὰ τοῦς ἐν αὐτῇ λόγους και δι' ὅσα ἐν καιρῷ θέλει προσθέσῃ καλεῖ τὸν ἀντιδίκον ἐμπροθέσμως πρὸς συζήτησιν και Ἐξαιτεῖται νὰ γένηται δεκτὴ ἢ ἀνω ἀγωγή του, ἐπὶ τῷ τέλει. Νὰ θεωρηθῆ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου διαλελυμένος ὁ μετὰ τοῦ ἀντιδίκου γάμος τῆς και Νὰ καταδικασθῆ οὗτος εἰς πάντα τὰ τῆς δίκης ἔξοδα και τέλη. Ἐφ' ὅ. Ὁ Κλητῆρ Α. Σηληιάδης Γ. Δουραμάνης Ἀκριβῆς ἀντίγραφον.

Ἀθήνησι τῇ 5 Μαΐου 1910. Ὁ πληρεζούσιος Δικηγόρος Ν. Γ. Ρούσης

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΓΕΩΡΓ. ΔΟΥΒΟΥΝΙΩΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον Παράρτημα τῶν Κωδικῶν, περιλαμβάνον τὸ κείμενον τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν νεωτέρων νόμων, μετὰ συντόμου τυπικοῦ τῆς ἐκτελέσεως.

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 4. ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Γ. ΦΕΣΗ — Ὁδὸς Γλάδστωνος —

ΠΕΤΡΟΥ Σ. ΕΥΤΑΞΟΠΟΥΛΟΥ Δικηγόρου ἐν Τριπόλει

Ἡ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ ὑΠΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΠΑΠΠΟΥΛΙΑ Τόμος Α' ἐκ σελ. 377 ἐκδοθεὶς ἐν Λειψία

ΙΩΑΝ. Κ. ΣΗΜΑΝΤΗΡΑ

Ὁ ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ

ΕΝ Τῇ ΠΟΛΙΤΙΚῇ ΔΙΚῇ,

Τεύχος ἐκ σελ. 110.—Τιμᾶται δραχ. 3.

ΣΠΥΡΙΑ. ΕΥΚΑΙΕΙΔΟΥ

Ἡ ΠΟΛΙΤΙΚῆ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΩΣ ΙΣΧΥΕΙ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἐξεδόθη τὸ τρίτον τεῦχος τοῦ δευτέρου τόμου ἐκ σελίδων 175.

Τιμᾶται δρ. 4,65

Τόμοι τῆς «Δικαιοσύνης» πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς, τοῦ μὲν πρώτου ἔτους πρὸς δραχμὰς 5 τῶν δὲ λοιπῶν πρὸς δραχμὰς 7.50 ἑκατοστός.

ΤΥΠΟΙΣ Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΟΥ